

Ametiühingute organi- seerimisest 1940. a.

Kohe pärast pöördelisi juunipäevi hakkasid Virumaa töötajad koonduma ametiühinguisse. 26.—27. juunil moodustati Narvas Virumaa Kutseühingute keskus. Sellesse kuulusid tuntud töölisaktiivistid, nende seas ka Rudolf Jurtom Kundast, Alfred Valdsak Ubjast ja Voldemar Luksep Rakverest. Algasid kodanliku diktatuuri päevil suletud ametiühingute taaselustamine ja uute asutamine.

Kundas tegutses sellal ehitustöölise ametiühingu Kunda osakond, mida juhatas Aleksander Rodi. Ametiühingu organiseerimisel avati endises direktorimajas töölise jaoks söökla, lastepäevakodu, raamatukogu jne.

Linnades, kus puudusid suuremad tööstusettevõtted, asutati töölise üldühingud, kuhu kuulusid erinevate kutsealade töölised eriseksioonidena. 30. juunil valiti Rakvere

Töölise Üldühingu juhatus. See seadis oma esimeseks ülesandeks laiahaardelise selgitustöö tegemise Rakvere elanike hulgas. Selleks valiti usaldusmehed, kes pidasid asutustes ja ettevõtetes selgituskoosolekuid. Juba paari esimese päeva registreerisid end üldühingu liikmeks 200 inimest. Juuli lõpuks tõusis see arv 1500-ni. Kõrvuti töolistega kuulusid ühingusse Rakvere äri- ja kontoritöölised, advokaadid jt. Linna naispere organiseerimisega tegeles ühingu juhatuse juurde moodustatud 3-liikmeline naistekomitee.

Ametiühingute tähtsaimaks ülesandeks oli poliitiline kasvatus töö, sest paljudes kohtades puudusid parteiorganisatsioonid. Tõhusalt aitasid ametiühingud kaasa Riigivõlakoogu valimiskampaania edukale kulgemisele.

E. LIIVIK